

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Zorou Šmolkovou ve věci

žalobkyně: J. K.

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 13. 8. 2021, ve věci invalidního důchodu,

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 13. 8. 2021, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 11. 5. 2021 žalovaná zamítla žádost žalobkyně o přiznání invalidního důchodu, jelikož dle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Opava (OSSZ Opava) ze dne 20. 4. 2021 nebyla žalobkyně invalidní. Rozhodnutím označeným v záhlaví pak žalovaná zamítla i námitky žalobkyně proti tomuto rozhodnutí.

2. Žalobkyně následně podala proti posledně označenému rozhodnutí žalobu. V ní mj. namítla, že posudek ČSSZ ze dne 26. 7. 2021, na němž je založeno napadené rozhodnutí, je v rozporu s lékařskými zprávami, zejména s nálezy ortopéda MUDr. B. Jestliže lékaři vyčerpali možnosti konzervativní léčby a doporučili náhradu kloubu (totální endoprotéza pravého ramenního kloubu), pak již nemůže mít závažnější postižení kloubu. To však neodpovídá posudku, dle něhož trpí středně těžkým postižením kloubu s poklesem pracovní schopnosti o 20-35 %, resp. posudku OSSZ Opava ze dne 20. 4. 2021, dle něhož pracovní schopnost žalobkyně poklesla o 20 % (jen 10% pokles z důvodu postižení kloubu). Hlavní postižení žalobkyně žalovaná omezila na artrózu pravého ramenního kloubu, jakkoliv mělo jít o postižení dvou a více nosných kloubů. Vedle potíží s ramenem žalobkyně čelí také artróze obou kyčlí. Do hodnocení žalovaná vůbec nepromítla poranění páteře se zlomeninou prvního obratle (2014), které se projevuje bolestmi bederní a krční páteře.
3. Žalovaná s žalobou nesouhlasí. Navrhuje však přezkoumání zdravotního stavu žalobkyně posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí (posudková komise), která posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění.
4. Soud zjistil, že žalobu lze věcně projednat. Následně přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.), v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době rozhodování žalované, tedy ke dni 13. 8. 2021 (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
5. Žaloba je důvodná.
6. Z připojeného posudkového spisu žalobkyně soud zjistil, že žalobkyně je vyučena jako servírka, posuzována byla jako ošetřovatelka drůbeže. Dne 22. 3. 2021 žalobkyně požádala o invalidní důchod. Žalovaná rozhodla dne 11. 12. 2020 výše uvedeným prvostupňovým rozhodnutím na základě posudku lékaře OSSZ Opava ze dne **20. 4. 2021**. Posudková lékařka tehdy označila za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti polyartrosu, tj. zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII., odd. A, položce 1a přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 10 %. Posudková lékařka podle § 3 odst. 2 cit. vyhlášky zvýšila tuto hodnotu o dalších 10 % na celkových 20 %, avšak ani tak žalobkyně nedosáhla na invalidní důchod. Po podání námitek vypracovala lékařka ČSSZ pro účely napadeného rozhodnutí dne **26. 7. 2021** nový posudek, jímž částečně potvrdila závěry původního posudku. Upravila však rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na artrózu pravého ramenního kloubu III. s významným omezením hybnosti kloubu, funkční postižení středně těžké, klasifikováno dle kapitoly XIII., odd. A, položce 1b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Žalobkyni měla poklesnout míra pracovní schopnosti o 30 %.
7. Za účelem posouzení zdravotního stavu žalobkyně (zjištění procentní míry poklesu pracovní schopnosti žalobkyně k datu vydání napadeného rozhodnutí, tedy k 13. 8. 2021) se soud obrátil na posudkovou komisi v Ostravě. Její prvotní posudek ze dne **3. 11. 2021** koresponduje se závěry lékařky ČSSZ. U jednání dne 1. 6. 2022 žalobkyně doložila několik lékařských zpráv, na jejichž základě soud vyzval posudkovou komisi k doplnění a vysvětlení závěrů jejího posudku ze dne 3. 11. 2021. Prvním doplněním ze

dne 29. 6. 2022 posudková komise změnila hodnocení zdravotního postižení žalobkyně; nově jej kvalifikovala dle kapitoly XV., odd. B, položky 3b přílohy k cit. vyhlášce, jelikož má jít o středně těžké omezení hybnosti jednoho nebo dvou kloubů s omezením funkce končetiny pro manipulaci a přenášení těžkých předmětů. Celkově měla pracovní schopnost žalobkyně poklesnout o 30 %. Druhým doplňujícím posudkem ze dne 18. 8. 2022 pak posudková komise ve složení z předsedkyně komise, dalšího lékaře s odborností ortopedie a tajemnice, změnila její dosavadní náhled. Rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně hodnotila dle kapitoly XV., odd. B, položky 3c přílohy cit. vyhlášky, a to na horní hranici rozmezí postižení v hodnotě 35 %, které vzhledem k ostatním zdravotním omezením zvýšila o 5 % na celkových 40 %. Dle posudkové komise tedy šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35 %, který však nedosahoval 49 %, přičemž žalobkyně byla invalidní, již k datu vydání napadeného rozhodnutí s vědomím, že zhoršení bylo prokázáno až k 10. 11. 2021. Vzhledem k věku žalobkyně nelze očekávat významné zlepšení jejího zdravotního stavu.

8. Rozhodnutí správního orgánu o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Podle § 8 odst. 9 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely námitkového řízení posuzuje ČSSZ, a podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění je posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí; za tím účelem ministerstvo zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu dotčených rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudků, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se posudková komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Jelikož žalovaná rozhoduje o nároku na invalidní důchod, příp. o změně tohoto nároku či jeho odnětí v dvouinstančním řízení, jsou zejména na její rozhodnutí v námitkovém řízení kladeny nároky na jasnost, srozumitelnost a úplnost odůvodnění (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2011, č. j. 6 Ads 99/2011-43).
9. Náležitosti posudku upravuje v § 7 vyhlášky č. 359/2009 Sb. Posudek o invaliditě musí obsahovat mimo formálních náležitostí rovněž 1) účel posouzení, 2) datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 3) výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 4) skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 5) výsledek posouzení zdravotního stavu a míru poklesu pracovní schopnosti se stanovením, zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, 6) procentní míru poklesu pracovní schopnosti, 7) stupeň invalidity, 8) den vzniku invalidity, resp. den změny stupně invalidity nebo den zániku invalidity, 9) odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti

- a 10) tzv. pracovní rekomandaci (to pouze, jde-li o invaliditu prvního či druhého stupně), tedy doporučení stran vhodného druhu práce, kterou je pojištěnec schopen při svém zdravotním postižení vykonávat (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2012, č. j. 4 Ads 19/2012-18).
10. Posudek posudkové komise MPSV v Ostravě, po jeho doplnění, splňuje podmínku úplnosti a přesvědčivosti. Posudková komise se vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi a své posudkové závěry náležitě a srozumitelně odůvodnila. Posudek nevzbuzuje žádné pochyby.
11. Podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění, pojištěnec *je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %*. Dle odst. 2 písm. a) téhož ustanovení se jedná o invaliditu prvního stupně, pokud *pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %*.
12. Vycházejí tedy z výše uvedeného posudku posudkové komise, který je dle názoru soudu plně způsobilý k důkazu žalobkynina zdravotního stavu ke dni napadeného rozhodnutí, dospěl soud k závěru, že žalobkyně byla k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní v I. stupni, jelikož její pracovní schopnost poklesla o 40 %.
13. Poslední závěry posudkové komise plně vyvrací závěry předešlých posudků, které žalovaná použila jako podklady pro napadené rozhodnutí. Jelikož zdravotní stav žalobkyně byl v rozhodné době jiný, než jaký vzala za zjištěný žalovaná z posudku lékařky ČSSZ, napadené rozhodnutí je vadné pro chybně zjištěný skutkový stav. Soud tedy napadené rozhodnutí dle § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. zrušil a žalované vrátil zpět k dalšímu řízení. V dalším řízení je pak žalovaná povinna (ve shodě s § 78 odst. 6 s. ř. s.) zahrnout výše uvedený posudek posudkové komise mezi podklady nového rozhodnutí.
14. Žalobkyně měla ve věci plný úspěch. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. jí náleží právo náhrady důvodně vynaložených nákladů proti tomu účastníkovi, který úspěch neměl. Právně nezastoupené žalobkyni však dle obsahu spisu žádné náklady řízení nevznikly a tedy není náhrady, kterou by jí soud mohl přiznat. Procesně neúspěšná žalovaná pak právo na náhradu nákladů nemá.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 21. září 2022

JUDr. Zora Šmolková
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje M. R.

[Sem zadejte text.]

Shodu s prvopisem potvrzuje M. R.